

Sygn. akt : II AKa 258/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Małgorzata Niementowska
Sędziowie	SSA Grażyna Wilk SSO del. Andrzej Ziębiński (spr.)
Protokolant	Oktawian Mikołajczyk

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Tadeusza Trzęsimiecha

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014 r. sprawy

1. **R. S.**, s. S. i H., ur. (...) w C.,

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz art. 286 § 1 kk i inne;

2. **M. G.**, s. Z.i S., ur. (...)

w K., oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz art. 286 § 1 kk i inne;

3. **D. P.**, s. J. i R., ur. (...) w K.,

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz art. 286 § 1 kk i inne,

na skutek apelacji prokuratora co do wszystkich oskarżonych

i obrońcy oskarżonego D. P.,

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 11 grudnia 2013 r., sygn. akt V K 78/09

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uniewinnia oskarżonego D. P. od popełnienia czynu zarzucanego mu
w punkcie II i przypisanego mu w punkcie 2 oraz w tym zakresie kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa,

- uchyla rozstrzygnięcia z punktów 3 i 4 i na mocy art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie 2 za przestępstwo opisane
w punkcie III oskarżonemu D. P. warunkowo zawiesza i ustala okres próby na 2 (dwa) lata;

2. uchyla zaskarżony wyrok w punkcie 1, 5, 6, 7 i sprawę oskarżonych R. S., M. G. i D. P. o czyny zarzucane im w punkcie I przekazuje Sądowi Okręgowemu w Katowicach do ponownego rozpoznania;

3. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

4. zwalnia oskarżonego D. P. od ponoszenia przypadających na niego kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Sygn. akt II AKa 258/14

UZASADNIENIE

R. S., M. G. i D. P. zostali oskarżeni o to, że:

I w okresie od dnia 24 maja 1997 t. do dnia 13 sierpnia 1997 r., działając na terenie całej Polski, wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą, odnośnie do której wyłączono materiały do odrębnego postępowania, w warunkach ciągu przestępstw, w podobny sposób i w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim wprowadzeniu w błąd pracowników cukrowni, spółdzielni mleczarskich i firm transportowych, iż występują jako przedstawiciele firm (...), (...)i (...), poprzez przedłożenie uprzednio przez siebie przerobionych i podrobionych dokumentów w postaci: przerobionego zaświadczenia Urzędu Miasta w S.nr (...)z dnia 28.04.1995 r. o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej przedsiębiorstwa (...) S.C.z naniesionymi pismem maszynowym nieautentycznymi wpisami w punktach numer (...)i (...)dotyczącymi pełnomocnika przedsiębiorstwa K. B.oraz zakresu działalności przedsiębiorstwa, zamówień na towary sporządzonych na podrobionym papierze firmowym Przedsiębiorstwa (...) S.C.z naniesionymi podrobionymi pieczęciami o treści Przedsiębiorstwo (...) S.C.(...)S.ul. (...), NIP: (...)", „Prezes Spółki - mgr A. S.", „Główny Księgowy -mgr M. C.", „Pełnomocnik (...)S.C. - K. B." oraz nakreślonymi podrobionymi podpisami tych osób, zamówień na usługi transportowe oraz upoważnień dla pracowników firm transportowych sporządzonych na podrobionym papierze firmowym Przedsiębiorstwa (...) S.C.z naniesionymi podrobionymi pieczęciami o treści Przedsiębiorstwo (...) S.C.(...)S., ul. (...), NIP: (...)", „Prezes Spółki - mgr A. S.", „Główny Księgowy -mgr M. C.", „Pełnomocnik (...)S.C. - K. B.", oraz nakreślonymi podrobionymi podpisami tych osób, poleceń przelewów bankowych z naniesionymi podrobionymi pieczęciami Przedsiębiorstwa (...) S.C.i Banku (...) S.A.Oddział w S., oraz nakreślonymi podrobionymi podpisami pracowników firmy (...)i Banku, podrobionego w całości zaświadczenia Wydziału Handlu i Usług Urzędu Dzielnicowego K.z dnia 05.05.1995 r. nr (...)o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej Firmy Handlowo - Usługowej (...) S.C.z naniesioną podrobioną pieczęcią Urzędu i pieczęcią o treści „Kierownik Wydziału - P. S. (1)" oraz nakreślonym podrobionym podpisem P. S. (1), podrobionego w całości zaświadczenia z dnia 15.02.1996 r. o nadaniu statystycznego identyfikacyjnego numeru REGON firmie (...) S.C.z naniesionymi podrobionymi pieczęciami o treści „Urząd Statystyczny Wydział Koordynacji, ul. (...), (...)K.", „Wolne od opłaty skarbowej", „Z. up. Kierownika Wydziału Koordynacji V. C." oraz nakreślonym podrobionym podpisem V. C., zamówień na towary, zamówień na usługi transportowe oraz upoważnień dla pracowników firm transportowych sporządzonych na podrobionym papierze firmowym Firmy Handlowo - Usługowej (...) S.C.z naniesionymi podrobionymi pieczęciami o treści „Firma Handlowo - Usługowa (...)C, (...)K., ul. (...), tel. (...wew. (...)", (...)oraz nakreślonym podrobionym podpisem J. M., poleceń przelewów bankowych z naniesionymi podrobionymi pieczęciami firmy (...) S.C.i (...)w W.II Oddział w K.oraz nakreślonymi podrobionymi podpisami pracowników przedsiębiorstwa i Banku, przerobionego zaświadczenia Burmistrza Miasta i Gminy w M.z dnia 17.01.1997 r. nr (...)o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej firmy (...)z naniesionymi w miejsce autentycznych wpisami dotyczącymi nazwy firmy, miejsca zamieszkania jej właściciela, pełnomocnika - S. F., siedziby Biura Handlowego - K., ul. (...), oraz zakresu działalności firmy, zamówień na towary, zamówień na usługi transportowe oraz upoważnień dla firm transportowych sporządzonych na podrobionym papierze firmy (...), z naniesionymi podrobionymi pieczęciami o treści: „Przedsiębiorstwo Handlowo - Produkcyjne (...)w M.Biuro Handlowe, (...)K., ul. (...), NIP (...)", „Dyrektor Biura Handlowego mgr S. F." oraz nakreślonym podrobionym podpisem S. F., poleceń przelewów bankowych z naniesionymi podrobionymi pieczęciami o treści: „Przedsiębiorstwo Handlowo - Produkcyjne (...)M., ul. (...)" i „(...)/M." oraz nakreślonymi podrobionymi podpisami pracowników firmy i Banku, jak również przedkładając autentyczne dokumenty w postaci: zaświadczenia Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w K.z dnia 25.05.1993 r. o nadaniu firmie (...)statystycznego numeru identyfikacyjnego, decyzji w sprawie nadania firmie (...)numeru identyfikacji podatkowej oraz potwierdzenia zgłoszenia rejestracyjnego podatnika podatku od towarów

i usług i podatku akcyzowego z dnia 05.07.1993 r., decyzji w sprawie nadania numeru identyfikacji podatkowej przedsiębiorstwu (...) S.C. oraz potwierdzenia zgłoszenia rejestracyjnego podatnika podatku od towarów i usług podatku akcyzowego z dnia 22.05.1995 r., doprowadzili i usiłowali doprowadzić cukrownie i spółdzielnie mleczarskie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o łącznej wartości 1.114.295,32 zł, a w szczególności:

- w dniu 24.05.1997 r. po uprzednim przedłożeniu w Cukrowni (...) S.A. w R. podrobionych dokumentów przedsiębiorstwa (...) S.C. w postaci zamówienia towaru i zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, usiłowali wyłudzić na szkodę tej cukrowni 24 tony cukru o wartości 33.120 zł,

- w dniu 27.05.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 25 ton cukru o wartości 37.284,15 zł na szkodę Cukrowni (...) S.A. w P. przedłożyli w tej cukrowni podrobione dokumenty przedsiębiorstwa (...) S.C. w postaci zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożyli w firmie transportowej podrobione zamówienie na usługę transportową, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników cukrowni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru firmie transportowej,

- w dniu 27.05.1997 r. po uprzednim przedłożeniu w Fabryce (...) S.A. w P. podrobionych dokumentów przedsiębiorstwa (...) S.C. w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożeniu w firmie transportowej podrobionego zamówienia na usługę transportową, wyłudzili na szkodę Fabryki (...) 25 ton cukru o wartości 38.364,85 zł,

- w dniu 27.05.1997 r. po uprzednim przedłożeniu w cukrowni (...) S.A. w K. W. podrobionych dokumentów przedsiębiorstwa (...) S.C. w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożeniu w firmie transportowej podrobionego zamówienia na usługę transportową wyłudzili na szkodę cukrowni 25 ton cukru o wartości 36.743,80 zł,

- w dniu 27.05.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 25 ton cukru o wartości 36.473,63 zł) na szkodę Cukrowni (...) S.A. we W. przedłożyli w tej cukrowni podrobione dokumenty przedsiębiorstwa (...) S.C. w postaci zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożyli w firmie transportowej podrobione zamówienie na usługę transportową, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników cukrowni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru firmie transportowej,

- w dniu 27.05.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 25 ton cukru o wartości 36.473,50 zł na szkodę Cukrowni (...) S.A. w J. przedłożyli w tej cukrowni podrobione dokumenty przedsiębiorstwa (...) S.C. w postaci zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożyli w firmie transportowej podrobione zamówienie na usługę transportową lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników cukrowni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru firmie transportowej,

- w dniu 27.05.1997 r. po uprzednim przedłożeniu w Cukrowni (...) S.A. w R. podrobionych dokumentów przedsiębiorstwa (...) S.C. w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożeniu w firmie transportowej podrobionego zamówienia na usługę transportową, wyłudzili na szkodę cukrowni 25 ton cukru o wartości 36.473,63 zł,

- w dniu 28.05.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 25 ton cukru o wartości 36.203,45 zł na szkodę Cukrowni (...) S.A. w L. przedłożyli w tej cukrowni podrobione dokumenty przedsiębiorstwa (...) S.C. w postaci zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożyli w firmie transportowej podrobione zamówienie na usługę

transportową, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników cukrowni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru firmie transportowej,

- w dniu 31.05.1997 r. po uprzednim przedłożeniu w Cukrowni (...) S.A. w M. podrobionych dokumentów przedsiębiorstwa (...) S.C. w postaci: zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożeniu w firmie transportowej podrobionego zamówienia na usługę transportową wyłudzyli na szkodę cukrowni 25 ton cukru o wartości 35.933,28 zł,
- w dniu 02.06.1997 r. po uprzednim przedłożeniu w Cukrowni (...) w L. podrobionych dokumentów przedsiębiorstwa (...) S.C. w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożeniu w firmie transportowej podrobionego zamówienia na usługę transportową, wyłudzyli na szkodę cukrowni 25 ton cukru o wartości 36.473,63 zł,
- w dniu 25.07.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 10 ton sera twardego G. o wartości 93.090 zł na szkodę (...) Spółdzielni (...) w K. przedłożyli w tej spółdzielni podrobione dokumenty firmy (...) w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru oraz polecenia przelewu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników spółdzielni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru,
- w dniu 25.07.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 10 ton sera P. o wartości 93.950 zł na szkodę Spółdzielni (...)w K.przedłożyli w tej spółdzielni podrobione dokumenty firmy (...)w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru oraz polecenia przelewu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników spółdzielni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru,
- w dniu 25.07.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 5 ton sera twardego G.i 5 ton sera E. o łącznej wartości 86.670 zł na szkodę Zakładu (...)w W.przedłożyli w tym zakładzie podrobione dokumenty firmy (...)w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru oraz polecenia przelewu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników zakładu autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru,
- w dniu 24.07.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 5 ton sera E. o wartości 45.374,81 zł na szkodę (...) Spółdzielni (...)w C.przedłożyli w tej spółdzielni podrobione dokumenty firmy (...)w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru oraz polecenia przelewu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników spółdzielni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru,
- w dniu 24.07.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 5 ton sera E. o wartości 45.374,81 zł na szkodę (...) Spółdzielni (...)w C.przedłożyli w tej spółdzielni podrobione dokumenty firmy (...)w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru oraz polecenia przelewu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników spółdzielni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru,
- w dniu 25.07.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 5 ton sera E. o wartości 44.405 zł na szkodę Rolniczej Spółdzielni (...)w R.Oddział w Z.przedłożyli w tej spółdzielni podrobione dokumenty firmy (...)w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożyli w firmie transportowej podrobione zamówienie na usługę transportową, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników spółdzielni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru,

- w dniu 11.08.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 25 ton cukru o wartości 39.175,38 zł na szkodę Cukrowni (...) S.A. w G. przedłożyli w tej cukrowni podrobione dokumenty firmy (...) w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o nadaniu numeru REGON, zamówienia towaru i polecenia przelewu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników cukrowni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru,
- w dniu 11.08.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 25 ton cukru o wartości 39.175,38 zł na szkodę Fabryki (...) S.A. w T. przedłożyli w tej fabryce podrobione dokumenty firmy (...) w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o nadaniu numeru REGON, zamówienia towaru, polecenia przelewu i upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożyli w firmie transportowej podrobione zamówienie na usługę transportową lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników fabryki autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru firmie transportowej,
- w dniu 12.08.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 20 ton cukru o wartości 31.340,30 zł na szkodę Cukrowni Miejska (...) S.A. w M. przedłożyli w tej cukrowni podrobione dokumenty firmy (...) w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o nadaniu numeru REGON, zamówienia towaru, polecenia przelewu i upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożyli w firmie transportowej podrobione zamówienie na usługę transportową, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników cukrowni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru firmie transportowej,
- w dniu 12.08.1997 r. po uprzednim przedłożeniu w Cukrowni (...) S.A. w W. podrobionych dokumentów firmy (...) S.C. w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o nadaniu numeru REGON, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożeniu w firmie transportowej podrobionego zamówienia na usługę transportową, wyłudzili na szkodę cukrowni 22 tony cukru o wartości 34.712 zł,
- w dniu 12.08.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 25 ton cukru o wartości 32.096,80 zł na szkodę Cukrowni (...) S.A. w Ś. przedłożyli w tej cukrowni podrobione dokumenty firmy (...) w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o nadaniu numeru REGON, zamówienia towaru, polecenia przelewu i upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożyli w firmie transportowej podrobione zamówienie na usługę transportową, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników cukrowni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru firmie transportowej,
- w dniu 13.08.1997 r. po uprzednim przedłożeniu w Cukrowni (...) S.A. w M. podrobionych dokumentów firmy (...) S.C. w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o nadaniu numeru REGON, zamówienia towaru, polecenia przelewu, upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożeniu w firmie transportowej podrobionego zamówienia na usługę transportową, wyłudzili na szkodę cukrowni 25 ton cukru o wartości 38.653,03 zł,
- w dniu 13.08.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 25 ton cukru o wartości 38.094,70 zł na szkodę Cukrowni (...) S.A. w D. przedłożyli w tej cukrowni podrobione dokumenty firmy (...) w postaci: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o nadaniu numeru REGON, zamówienia towaru, polecenia przelewu i upoważnienia dla firmy transportowej oraz przedłożyli w firmie transportowej podrobione zamówienie na usługę transportową, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zakwestionowanie przez pracowników cukrowni autentyczności przelewu bankowego i odmowę wydania towaru firmie transportowej,
- w dniu 13.08.1997 r. działając w zamiarze wyłudzenia 25 ton cukru o wartości 37.014 zł na szkodę Cukrowni (...) S.A. w W. przedłożyli w firmie przewozowej w K. podrobione dokumenty firmy (...) w postaci: zamówienia na usługę transportową, upoważnienia dla firmy transportowej i polecenia przelewu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zatrzymanie przez funkcjonariuszy Policji osoby, odnośnie której wyłączono materiały do odrębnego postępowania,

przy czym M. G.i D. P. przestępstw tych dopuścili się w ciągu 5 lat po odbyciu kary co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wobec R. S., a z art. art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. wobec M. G.i D. P..

Nadto D. P. został oskarżony o to, że:

II w czasie i miejscu bliżej nieustalonym do dnia 8 listopada 1997 r. przerobił prawo jazdy serii (...) nr (...) wydane przez Urząd Miejski w Z. na nazwisko P. S. (2) w ten sposób, że z dokumentu tego usunął fotografię właściciela, wpinając w jej miejsce własną fotografię, tj. o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k.

III w dniu 8 listopada 1997 r. w K., po uprzednim przerobieniu dowodu osobistego serii (...) wydanego przez Prezydenta Miasta Z. na nazwisko P. S. (2) poprzez usunięcie z tego dokumentu fotografii właściciela i wklejenie w jej miejsce własnej, posłużył się podrobionym w ten sposób dokumentem, okazując go funkcjonariuszowi policji, tj. o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w Katowicach, wyrokiem z dnia 11 grudnia 2013 r., wydanym w sprawie V K 78/09, oskarżonych R. S., M. G.i D. P. uniewinnił od popełnienia „czynu” zarzucanego im w punkcie I, kosztami procesu obciążając w tym zakresie Skarb Państwa.

Tym samym wyrokiem uznał oskarżonego D. P. za winnego popełnienia czynów zarzucanych mu w punktach II i III i za to na mocy art. 270 § 1 k.k. skazał go na kary po 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzekł wobec tego oskarżonego karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na zasadzie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres 2 lat próby.

Nadto orzekł o kosztach procesu.

Wyrok ten zaskarżył oskarżyciel publiczny i obrońca oskarżonego D. P..

Prokurator zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonych R. S., M. G.i D. P. w zakresie uniewinnienia ich od popełnienia „czynu” zarzucanego w punkcie I aktu oskarżenia, zarzucając:

1. mającą wpływ na jego treść obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów poprzez uznanie wyjaśnień M. G.i zeznań G. Z. za wiarygodne, w sytuacji gdy poprawna ocena tych zeznań i wyjaśnień oraz całokształtu okoliczności ujawnionych na rozprawie, przy zastosowaniu zasad prawidłowego rozumowania oraz doświadczenia życiowego prowadzi do wniosku, iż pozbawione są one waloru wiarygodności odnośnie motywu, jakim miał kierować się W. Z., obciążając w swych wyjaśnieniach M. G.;

2. mającą wpływ na jego treść obrazę przepisów postępowania, a to art. 424 § 1 k.p.k., polegającą na niewskazaniu w uzasadnieniu orzeczenia sądu I instancji powodów, z których nie uznano za wiarygodne wyjaśnień W. Z. dotyczących udziału oskarżonych R. S. i D. P. w popełnieniu przestępstw opisanych w punkcie I aktu oskarżenia.

Stawiając powyższe zarzuty, wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Obrońca oskarżonego D. P. zaskarżył wyrok w zakresie skazującym tego oskarżonego za czyny zarzucane w punktach II i III aktu oskarżenia i na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., poprzez wydanie wyroku skazującego, podczas gdy w/w przepis stanowi, że gdy nastąpiło

przedawnienie karalności, wszczęte postępowanie umarza się. Wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i umorzenie postępowania

W piśmie sporządzonym już po wniesienie apelacji obrońca oskarżonego D. P. wskazał, że podniesiony w niej zarzut przedawnienia karalności czynu winien być rozpoznany łącznie z zarzutem dotyczącym obrazę przepisów prawa materialnego poprzez nierozważenie przyjęcia przypadku mniejszej wagi opisanego w art. 270 § 2a k.k., podczas gdy poczynione ustalenia faktyczne wyraźnie na taką możliwość wskazują.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do apelacji obrońcy oskarżonego D. P., należy stwierdzić, iż jest ona niezasadna, aczkolwiek na skutek jej wniesienia sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok, uniewinniając oskarżonego D. P. od popełnienia czynu opisanego w punkcie II z powodu stwierdzonych z urzędu uchybień.

Oskarżonemu w punkcie II zarzucono przerobienie prawa jazdy przez usunięcie fotografii właściciela i wpięcie w jej miejsce własnego zdjęcia, a zatem przerobienie dokumentu. W tym miejscu należy zauważyć, że samo przerobienie lub podrobienie dokumentu nie jest w polskim prawie zakazane, o ile nie towarzyszy mu kierunkowy zamiar użycia tak sfalszowanego dokumentu jako autentycznego (art. 270 § 1 k.k.). Opis czynu zarzucanego oskarżonemu ogranicza się do samego przerobienia dokumentu, z pominięciem strony podmiotowej, czyli działania w celu użycia przerobionego prawa jazdy jako autentycznego.

W sytuacji, gdy treść zarzutu jest mało precyzyjna i nie odzwierciedla dokładnie znamion danego typu czynu zabronionego, sąd nie może odwołać się w wyroku skazującym do tego błędnego opisu, lecz jego obowiązkiem jest takie zredagowanie wyroku, by opis czynu przypisanego oddawał wszystkie przedmiotowe i podmiotowe znamiona przestępstwa. Obowiązku tego nie dopełnił sąd I instancji, który nie dostrzegając mankamentów aktu oskarżenia, uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II. W konsekwencji w omawianej części zaskarżony wyrok zapadł z oczywistą obrazą przepisu prawa procesowego, a to art. 413 § 2 pkt k.p.k., nakładającego na sąd obowiązek dokładnego określenia przypisanego oskarżonemu czynu w wyroku skazującym, co oznacza w szczególności obowiązek oddania w opisie czynu wszystkich ustawowych znamion czynu zabronionego. Obraza ta niewątpliwie nie tylko mogła, ale, zważywszy na charakter uchybienia, wręcz miała wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

W ugruntowanym orzecznictwie wskazuje się, że znamiona przestępstwa muszą być opisane w sentencji wyroku, przez co należy rozumieć, że nie jest możliwe skazanie oskarżonego za czyn, którego wszystkie znamiona nie zostały wymienione w części dyspozytywnej orzeczenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2012 r., III KK 87/12, Prok.i Pr.-wkł. 2012/12/15). Ponieważ zwykły środek odwoławczy został wniesiony jedynie na korzyść oskarżonego, skutecznie uniemożliwiło to konwalidację opisu czynu (będącą w tym przypadku zmianą na niekorzyść oskarżonego) przez Sąd Apelacyjny, jak również, że względu na zakaz reformationis in peius w postępowaniu ponownym (art. 443 k.p.k.), zablokowało możliwość uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu z wytycznymi sugerującymi naprawienie stwierdzonego uchybienia. Należy zauważyć, że w wypadku, gdy wyrok nie został zaskarżony na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej winy, to sąd odwoławczy, na skutek związania zakazem reformationis in peius, nie może ani dokonywać nowych ustaleń faktycznych (w tym także poprzez „dookreślenie” opisu czynu), ani uchylać wyroku i w tym celu przekazywać sprawę do ponownego rozpoznania (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2010 r., III KK 373/09, LEX nr 598844).

Z tych względów Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok, uniewinniając oskarżonego D. P. od popełnienia przypisanego mu w punkcie 2 zaskarżonego wyroku czynu opisanego w punkcie II jego części wstępnej, kosztami sądowymi w tej części obciążając Skarb Państwa po myśli art. 632 pkt 2 k.p.k.

Opis drugiego czynu przypisanego oskarżonemu D. P. w punkcie 2 zaskarżonego wyroku, a opisanego w punkcie III jego części wstępnej, w pełni odzwierciedla znamiona czynu zabronionego z art. 270 § 1 k.k. Wprawdzie w opisie czynu nie użyto ustawowego zwrotu, że oskarżony posłużył się podrobionym dokumentem „jako autentycznym”, lecz

wskazano, że okazał go funkcjonariuszowi policji, a zatem użyto zwrotu treściowo równoważnego. Dowód osobisty okazuje się policjantowi w celu wylegitymowania się, a więc z zamiarem przekonania funkcjonariusza, że zawarte w dowodzie dane są zgodne z danymi osoby okazującej dowód, który jest autentyczny.

W tym miejscu należy podkreślić, iż w orzecznictwie konsekwentnie podkreśla się, że opis zachowania sprawcy czynu zabronionego zamieszczony in concreto w sformułowaniach zawartych w wyroku musi oczywiście odpowiadać pełnemu zespołowi znamion określonych w przepisie ustawy karnej. Nie oznacza to wszelako, że jedyną formą realizacji tego wymagania jest wierne przytoczenie słów ustawodawcy. Taki sposób wykładni przepisu art. 413 § 2 k.p.k. rodzi wręcz obawę nadmiernej scholastyki. Dopuszczalne jest natomiast zarówno posłużenie się sformułowaniami równoważnymi językowo, jak i takie zwerbalizowane przedstawienie działania oskarżonego, które w sposób nie pozostawiający wątpliwości odpowiada treści poszczególnych znamion przypisanego mu przestępstwa albo w drodze nieodpartego logicznego wnioskowania świadczy o wyczerpaniu konkretnego elementu składającego się na ustawowy obraz określonego czynu zabronionego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2009 r. V KK 82/09, LEX nr 512075; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2012 r., III KK 227/11, LEX nr 1119514; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2013 r., V KK 435/12, LEX nr 1331400; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., II KK 212/13, OSNKW 2014/5/38, KZS 2014/5/13, LEX nr 1403871, OSP 2014/9/80, Biul.SN 2014/4/16).

Ustosunkowując się do zarzutu podniesionego w apelacji obrońcy, należy stwierdzić, iż zarzut przedawnienia jest oczywiście niezasadny, przy czym wobec uniewinnienia oskarżonego D. P. od popełnienia czynu opisanego w punkcie II, zarzut ten stał się odnośnie do tego czynu bezprzedmiotowy i zachował aktualność jedynie odnośnie do czynu opisanego w punkcie III części wstępnej wyroku.

Przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. zagrożone jest karą do 5 lat pozbawienia wolności, a zatem zgodnie z art. 101 § 1 pkt 3 k.k. jego karalność ustaje po upływie 10 lat od czasu popełnienia czynu, przy czym w wypadku wszczęcia w tym okresie postępowania przeciwko osobie (jak to miało miejsce w niniejszej sprawie) przedawnienie karalności następuje z upływem 10 lat od zakończenia tego okresu (art. 102 k.k.). Oznacza to, że termin przedawnienia karalności czynu oskarżonego przypada na rok 2017. Niczego tu nie zmienia fakt, że oskarżony czynu dopuścił się w 1997 r., a więc w czasie obowiązywania kodeksu karnego z 1969 r., przewidującego krótsze terminy przedawnienia. Zgodnie bowiem z art. 15 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554), do czynów popełnionych przed wejściem w życie kodeksu karnego stosuje się przepisy tego kodeksu o przedawnieniu i zatarciu skazania, chyba że termin przedawnienia już upłynął. Ponieważ na dzień wejścia w życie kodeksu karnego z 1997 r. czyn oskarżonego nie uległ przedawnieniu, należy stosować przepisy kodeksu karnego z 1997 r. o przedawnieniu.

Oczywiście inaczej przedstawia się sytuacja, gdy zarzut apelacji odczytywać łącznie z pismem obrońcy oskarżonego z dnia 27 maja 2014 r., w którym domagają się uznania czynu oskarżonego za wypadek mniejszej wagi w rozumieniu art. 270 § 2a k.k. Czyn taki zagrożony jest karą grzywny, karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2, a zatem termin przedawnienia jego karalności wynosi 5 lat (art. 101 § 1 pkt 4 k.k.) i ulega wydłużeniu o 5 lat (art. 102 k.k.). Zmiana zatem kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu w postulowany przez skarżącego sposób musiałaby prowadzić w konsekwencji do umorzenia postępowania w tej części wobec przedawnienia karalności.

Rzecz jednak w tym, że czynu przypisanego oskarżonemu za wypadek mniejszej wagi nie sposób uznać. Przypomnieć w tym miejscu należy, że o ocenie czynu jako wypadku mniejszej wagi decydują elementy składające się na ocenę stopnia jego społecznej szkodliwości, ponieważ charakteryzuje się on stopniem społecznej szkodliwości zmniejszonym w stosunku do typu podstawowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 1980 r., V KRN 338/80, OSNPG 1981/5/50 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 1996 r., V KKN 79/96, OSNKW 1997/3-4/27 oraz R. A. Stefański, Okoliczności uzasadniające przyjęcie „wypadku mniejszej wagi”, Prok. i Pr. 1996, nr 12, s. 128-129). Przy ocenie znamienia wypadku mniejszej wagi decydują zatem przede wszystkim okoliczności związane z przedmiotem ochrony i stroną przedmiotową czynu, a także okoliczności popełnienia czynu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 1978 r., VI KRN 207/78, OSNKW 1978/12/142).

W wypadku przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. najistotniejsze znaczenie dla oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu ma charakter dokumentu, który został sfalszowany oraz okoliczności jego użycia jako autentycznego. W niniejszej sprawie dokumentem tym był dowód osobisty, a zatem dokument o pierwszorzędym znaczeniu dla obrotu prawnego. Został okazany jako autentyczny funkcjonariuszowi policji w czasie podjętej przez niego czynności służbowej, a zatem także okoliczności popełnienia czynu przemawiają przeciwko możliwości uznania go za wypadek mniejszej wagi. Reasumując, brak było podstaw do zmiany kwalifikacji prawnej czynu w kierunku postulowanym przez obrońcę oskarżonego, a w konsekwencji do uwzględnienia jego apelacji.

W następstwie zmiany zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego D. P. od popełnienia przypisanego mu w punkcie 2 zaskarżonego wyroku czynu opisanego w punkcie II jego części wstępnej, należało uchylić rozstrzygnięcia z punktów 3 (o karze łącznej pozbawienia wolności) i 4 (o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej pozbawienia wolności) oraz na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesić oskarżonemu wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie 2 za przestępstwo opisane w punkcie III na okres 2 lat próby.

Jedynie na marginesie należy zwrócić uwagę sądowi I instancji na niewłaściwe sformułowanie rozstrzygnięć zawartych w uchylonych punktach 3 i 4 zaskarżonego wyroku - karę łączną sąd „orzeka”, a nie „tworzy” (pkt 3), warunkowo zaś zawieszając wykonanie kary należało wskazać, że rozstrzygnięcie to dotyczy kary „łącznej” pozbawienia wolności (pkt 4).

Ustosunkowując się natomiast do apelacji prokuratora, należy stwierdzić, że jest ona w pełni zasadna.

Niewątpliwie u podstaw uniewinnienia wszystkich oskarżonych od popełnienia czynów zarzucanych im w punkcie I, leżało w szczególności uznanie przez sąd I instancji za wiarygodne zeznań świadka G. Z. i wyjaśnienie oskarżonego M. G., w których wskazali na przyczynę pomówienia tego ostatniego przez W. Z.. Przypomnieć należy, iż wedle tych depozycji G. Z. miał pożyczyć M. G. kwotę 10.000 USD, a wobec braku zwrotu tej pożyczki, miał namówić swego brata W., aby w rewanżu pomógł M. G. o współudział w przestępstwie. Sąd a quo uznał, że przytoczone twierdzenia są wiarygodne, gdyż znajdują oparcie w pozostałym materiale dowodowym.

Z taką oceną nie zgodził się prokurator, zarzucając sądowi I instancji mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 k.p.k. Zarzuty te zasługiwały na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż wersja o rzekomej pożyczce, jaka miała stać się przyczyną pomówienia oskarżonego M. G. przez W. Z. pojawiła się po 10 (nie 14 - jak błędnie wskazał prokurator) latach od wszczęcia postępowania. Już ten fakt winien powodować szczególną ostrożność przy ocenie jej wiarygodności.

Po drugie, ostrożność taką uzasadnia dodatkowo brak jakichkolwiek dowodów materialnych (umowy, pokwitowania) potwierdzających udzielenie pożyczki.

Po trzecie, sąd nie próbował wyjaśnić, a nie wskazał tego sam G. Z., w jaki sposób wszedł on w posiadania takich pieniędzy, a przecież kwota 10.000 USD w 1997 r. była niebagatelna. Uwzględnić tu należy fakt, że G. Z. przebywał w warunkach izolacji w okresach od 26 stycznia 1993 r. do dnia 24 czerwca 1994 r. oraz od dnia 16 września 1994 r. do 15 kwietnia 1997 r. (k. 3778-3780). Pożyczka zaś miała być udzielona na około trzy miesiące przed ponownym jego osadzeniem (które nastąpiło w dniu 18 lipca 1997 r.), a zatem w kwietniu 1997 r., czyli zaraz po opuszczeniu zakładu karnego. Oznacza to, że G. Z. musiałby „zdobyć” wskazaną niebagatelną kwotę w czasie przebywania w zakładzie karnym bądź w krótkim okresie czasu (niespełna trzech miesięcy), gdy przebywał wcześniej na wolności, co może budzić uzasadnione wątpliwości. Trudno je usunąć w oparciu o zeznania W. Z., skoro w ogóle kwestia ta nie była ich przedmiotem.

Po czwarte, omawiana wersja mogłaby być uznana za wiarygodną, gdyby w momencie rzekomego nakłaniania W. Z. przez brata G. do pomówienia M. G. toczyło się już postępowanie karne, o czym wiedziałby W. Z.. Tymczasem w tym

czasie żadne postępowanie karne przeciwko W. Z. ani w sprawie popełnionych przez niego czynów nie toczyło się, a zostało wszczęte dopiero po ujęciu go na „gorącym uczynku” w dniu 12 sierpnia 1997 r. W tej sytuacji należałoby przyjąć, że G. Z. namawiał brata do pomówienia M. G. niejako „warunkowo”, a więc na wypadek gdyby kiedyś wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne. Trudno wręcz sobie takie nakłanianie wyobrazić, a w każdym razie trudno uznać je za zgodne z logiką i doświadczeniem życiowym.

Po piąte, gdyby opisana wersja była wiarygodna, to niezrozumiałe staje się postępowanie M. G. w toku pierwszych 10 lat postępowania, a zwłaszcza w jego początkowym stadium. Przecież M. G. od momentu postawienia mu zarzutów wiedział, że u ich podstaw leżą wyjaśnienia W. Z.. Wiedząc, że posiada u osoby o takim samym nazwisku niedawno zaciągnięty i niezwrócony dług, niewątpliwie by tę okoliczność podniósł, zwłaszcza że W. Z. miał się osobiście u niego o zwrot długu w imieniu brata upominać. Tymczasem M. G. nie tylko powyższych okoliczności nie ujawnił, ale wręcz stwierdził „Żadnego nie znam” (k. 97), żadnego - ani W. ani G..

Po szóste, według G. Z. brat kontaktował się z nim, gdy przebywał w Areszcie Śledczym w T. na tzw. lipo, zarówno przed zatrzymaniem brata (12 sierpnia 1997 r.), jak i po opuszczeniu przez W. Z. aresztu (7 listopada 1997 r., nie zaś 11 listopada 1997 r., jak błędnie przyjął sąd I instancji i prokurator, k. 221). Można wątpić - jak autor apelacji - czy okres 23 dni (od 19 lipca 1997 r. do 11 sierpnia 1997 r.) jest wystarczający, by poprosić brata, by upomniał się o zwrot pożyczki, aby ten złożył w tym celu kilka wizyt i by wreszcie namówić brata do fałszywego pomówienia dłużnika. Ważniejsze jest - czego nie dostrzegł sąd I instancji - że w dniu 7 listopada 1997 r. G. Z. został przetransportowany do Aresztu Śledczego w K. (k. 3779). To zaś oznacza, że wbrew jego twierdzeniom (k. 3762-3763) brat nie mógł się już z nim kontaktować na tzw. lipo pod Aresztem Śledczym w T..

Po siódme, według zeznań samego G. Z. miał on namówić brata do pomówienia wyłącznie M. G.. W tej sytuacji zupełnie niezrozumiałe staje się rzekomo fałszywe pomówienie także D. P. i R. S.. Wystarczy tu tylko nadmienić, że według tego ostatniego miał on w życiu jedynie dwukrotny kontakt z W. Z. w okolicznościach zupełnie pozbawionych znaczenia, a zatem fałszywe pomówienie go przez W. Z. jawi się jako pozbawione podstaw.

Na koniec należy też przypomnieć, iż - jak przyznał G. Z. - oskarżony M. G. po opuszczeniu przez niego aresztu w 2007 r. „wyciągnął do niego rękę”, co miało miejsce w czasie, kiedy po raz pierwszy pojawiła się omawiana wersja, co nie powinno pozostawać bez wpływu na ocenę jej wiarygodności.

W świetle naprowadzonych wyżej okoliczności, uznanie przez sąd a quo zeznań G. Z. za wiarygodne jawi się jako co najmniej przedwczesne, a w każdym razie niepoprzedzone rzetelną i dogłębną analizą pod kątem zgodności z pozostałym materiałem dowodowym, zasadami prawidłowego rozumowania i wskazaniem doświadczenia życiowego.

Należy też zauważyć, że uniewinnienie oskarżonych było wynikiem nie tylko oparcia ustaleń faktycznych na zeznaniach świadka G. Z., ale również uznaniem wyjaśnień W. Z. za niewytaczające do przypisania im popełnienia zarzucanych im czynów wobec braku ich potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym.

Zgodzić się jednak należy ze skarżącym, że swego stanowiska w tym zakresie sąd nie poprzedził dogłębną analizą wyjaśnień W. Z., a ocena tego dowodu jest wewnętrznie sprzeczna. Z jednej bowiem strony sąd a quo uznał te wyjaśnienia za wiarygodne, z drugiej zaś za niedające podstaw do przypisania oskarżonym sprawstwa i winy, a więc nieprawdziwe. W szczególności sąd nie przeprowadził dogłębnej analizy tego dowodu pod kątem zgodności - lub jej braku - z pozostałym materiałem dowodowym. W szczególności niezbędne było zbadanie, czy wyjaśnienia te wskazują na okoliczności, jakie znane mogły być tylko sprawcy przestępstwa, a zostały następnie potwierdzone innymi czynnościami dowodowymi. W tym miejscu tytułem przykładu wystarczy zwrócić uwagę na wskazanie przez W. Z. mieszkania w K. Os. (...) jako miejsca spotkań grupy, a będącego w dyspozycji R. (znanego mu pod imieniem J.) S.. Dopiero te informacje dały organom ścigania podstawę do przeszukania tego mieszkania i ustalenia, że było ono w tym czasie faktycznie wynajmowane przez oskarżonego R. S.. Trudno wyjaśnić, skąd W. Z. miałby posiadać wiedzę o mieszkaniu wynajmowanym przez osobę, według oskarżonego R. S. słabo mu znaną, jeżeli by w nim nie przebywał w okolicznościach przez siebie wskazanych, przy czym R. S. zaprzeczył, by był w tym mieszkaniu z W. Z. (k. 122).

Należy w tym miejscu przypomnieć, że zgodnie z treścią art. 410 k.p.k. podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Przedmiotem rozważań sądu muszą być zatem wszystkie dowody i wynikające z nich okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia o sprawstwie, winie, kwalifikacji prawnej i karze (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1974 r. V KRN 43/74, OSNKW 1974/11/212; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1977 r., IV KR 320/76, OSNPG 1977/7/62; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 grudnia 2011 r., II AKa 369/11, KZS 2012/10/76). Naruszenie wskazanego przepisu ma więc miejsce wówczas, gdy sąd opiera swoje orzeczenie na materiale nieujawnionym na rozprawie głównej, bądź tylko na części materiału ujawnionego i jego rozstrzygnięcie nie jest wynikiem analizy całokształtu ujawnionych okoliczności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2009 r., V KK 43/09, Lex nr 491252; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 maja 2008 r., II AKa 50/08, KZS 2008/9/36; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 sierpnia 2012 r., II AKa 231/12, LEX nr 1220374; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 lutego 2013 r., II AKa 531/12, LEX nr 1292660; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 29 stycznia 2014 r., II AKa 261/13, LEX nr 1425427, KZS 2014/3/61).

Wydając wyrok, sąd ma obowiązek dokonać wszechstronnej analizy całokształtu okoliczności, które wynikają z wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów, nie może natomiast opierać swego rozstrzygnięcia jedynie na częściowo ujawnionym materiale dowodowym, z pominięciem innych dowodów (źródeł dowodowych, środków dowodowych) oraz stwierdzonych nimi istotnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na rozstrzygnięcie w kwestii winy. Jeśli sąd postępuje w sposób sprzeczny z treścią art. 410 k.p.k., to nie tylko narusza w ten sposób dyspozycję tego przepisu, ale również jednocześnie godzi w zasadę swobodnej oceny dowodów, dopuszczając się tym samym oczywistej obrazy art. 7 k.p.k. Jak się to bowiem niezmiennie podkreśla w jednolitym i utrwalonym orzecznictwie, przekonanie sądu o wiarygodności lub niewiarygodności określonych dowodów pozostaje pod ochroną zasady wyrażonej w art. 7 k.p.k. tylko wtedy, gdy jest ono poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy, oraz stanowi wynik rozważenia wszystkich istotnych okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2003 r., V KK 375/02, Prok. i Pr.-wkł. 2004/1/6; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2004 r., V KK 69/04, OSNwSK 2004/1/1983; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2007 r., III KK 271/06, OSNwSK 2007/1/209).

Wskazany wyżej wymogom wynikającym z dyspozycji art. 7 i art. 410 k.p.k. sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie sprostał.

Sąd Okręgowy, ponownie rozpoznając sprawę, będzie dążył do wszechstronnego jej wyjaśnienia, aczkolwiek w możliwie szerokim zakresie będzie uprawniony do skorzystania z możliwości ograniczenia postępowania dowodowego w trybie art. 442 § 2 k.p.k. Niezbędne natomiast będzie wyjaśnienie przedstawionych wyżej szczegółowo okoliczności w drodze dokładnego przesłuchania świadka G. Zi - o ile nie skorzysta z prawa do odmowy złożenia wyjaśnień - oskarżonego M. G.. Nadto dokona oceny, czy podane przez oskarżonego R. S. we wniosku o przeprowadzenie badań psychiatrycznych okoliczności uzasadniają wątpliwość co do jego poczytalności (k. 2274).

Wszystkie dowody podda wnikliwej ocenie zgodnie z zasadami wynikającymi z treści art. 7 k.p.k. oraz ustali wzajemną relację między nimi. Dopiero tak ocenione i uznane za wiarygodne dowody winny być podstawą prawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie. Wszelkie rozważania sądu I instancji winny być należycie uargumentowane w ewentualnie sporządzonym uzasadnieniu wyroku w sposób umożliwiający dokonanie kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia - zgodnie z wymogami określonymi w art. 424 k.p.k.